

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та правосуддя

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки до семінарських занять
для підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
денної та заочної форми навчання
за спеціальністю 081 «Право»
освітньо-професійної програми
«Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 2 від 02.09. 2019 року

Чернігів ЧНТУ 2019

Правові засади оперативно-розшукової діяльності. Методичні вказівки до семінарських занять для здобувачів вищої освіти денної форми навчання спеціальності 081 «Право», освітньо-професійної програми Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)»/ Укл. : Головка М.Б. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.

Укладач: Головка Михайло Борисович, професор кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ, к.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Коломієць Наталія Володимирівна, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, доцент.

Рецензент: Марущак Наталія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права, конституційного права юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій ЧНТУ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”.....	6
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни „Правові засади оперативно-розшукової діяльності”	6
1.2. Розподіл обсягу годин з дисципліни за темами, формами вивчення та контролю	9
1.3. Структура навчальної дисципліни	9
1.4. Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з дисципліни „Правові засади оперативно-розшукової діяльності”	10
1.5. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за видами робіт	11
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	15
2.1 Тема 1. Оперативно-розшукова діяльність, як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах.....	16
2.2 Тема 2. Суб’єкти оперативно-розшукової діяльності, їх повноваження. .	19
2.3 Тема 3. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.	24
2.4 Тема 4. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.	28
2.5 Тема 5. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.....	31
2.6 Тема 6. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ. Строки ведення оперативно-розшукових справ. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.....	36
2.7 Тема 7. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності....	40
3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	45

ВСТУП

Оперативно-розшукова діяльність — діяльність уповноважених правоохоронних органів, система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

До **завдань** оперативно-розшукової діяльності відноситься пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з **метою** припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

До предмету вивчення навчальної дисципліни відноситься сукупність комплексного поєднання теоретичних положень та практичних завдань щодо аналізу норм оперативно-розшукового законодавства, які визначають, повноваження оперативних підрозділів у використанні оперативних сил, засобів та практики їх діяльності у протидії злочинності та забезпеченні охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку, громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України, а також запобіганні злочинам.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Правові засади оперативно-розшукової діяльності» є складовою частиною юридичної освіти при підготовці юристів. Базуючись на теоретичних уявленнях про суспільство в цілому, про соціальні зв'язки, взаємодії, використовуючи як спеціальні, так і загальнонаукові знання спецкурсу «Правові засади оперативно-розшукової діяльності» тісно пов'язаний з такими базовими дисциплінами кримінально-правового циклу, як кримінальне право, криміналістика, кримінальне процесуальне право кримінологія. Міждисциплінарні зв'язки дозволяють сформуванню у здобувачів вищої освіти цілісний науковий світогляд, вміння використовувати знання суміжних дисциплін, що є вкрай необхідним для використання у практичній діяльності.

Згідно із навчальним планом, крім лекційного курсу з навчальної дисципліни „Правові засади оперативно-розшукової діяльності”, передбачено семінарські заняття, що проводяться з метою контролю підготовки та оцінки рівня знань здобувачів вищої освіти, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Методичні вказівки підготовлені для здобувачів вищої освіти навчально – наукового інститута права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету спеціальності 081 – „Право”, відповідають програмі навчальної дисципліни «Правові засади оперативно-розшукової діяльності» та можуть використовуватись як для проведення семінарських занять, так і для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Метою даного навчально-методичного видання є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти ННІ права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи, а також допомога здобувачам вищої освіти в опрацюванні питань, які виносяться на семінарські заняття.

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

„Правові засади оперативно-розшукової діяльності” - це спеціалізований курс, який вивчається майбутніми фахівцями в галузі права та досліджує сукупність законодавчих та інших нормативно-правових актів, на яких базується оперативно-розшукова діяльність.

Мета даного курсу полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо нормативно-правових основ здійснення оперативно-розшукової діяльності та набуття навичок застосування положень чинного законодавства у процесі її організації та проведення.

Завданнями вивчення дисципліни є: вивчення здобувачами вищої освіти положень чинного законодавства щодо проведення оперативно-розшукової діяльності, організації діяльності оперативних підрозділів з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави, набуття спеціальних практичних навичок і вмінь ефективного застосування положень нормативно-правових актів з питань оперативно-розшукової діяльності для пошуку і фіксації фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій.

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни „Правові засади оперативно-розшукової діяльності”

Змістовний модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності

Тема 1. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.

Місце курсу в системі юридичних дисциплін. Сутність оперативно-розшукової діяльності (ОРД) як специфічного виду державно-правової діяльності, її завдання. Співвідношення з кримінально-процесуальною діяльністю.

Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація. Конституція України, міжнародні правові акти з прав людини та їх значення для правового регулювання ОРД. Законодавчі, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

Тема 2. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх права та обов'язки.

Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція.

Фактичні передумови, правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють ОРД, між собою та з іншими державними органами.

Правова основа взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. Міжнародне співробітництво у сфері боротьби із злочинністю.

Тема 3. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.

Принципи верховенства права та законності в ОРД. Метод правового регулювання ОРД. Проблема правовідносин в ОРД. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням. Принцип публічності. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання. Принцип конспірації. Принцип оперативності.

Змістовний модуль 2. Правові засади проведення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 4. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

Підстави проведення ОРД. Порядок заведення оперативно-розшукової справи. Порядок отримання дозволу слідчого судді на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання отриманої інформації. Структура та зміст клопотання оперативного підрозділу до слідчого судді на отримання дозволу для проведення ОРЗ, які тимчасово обмежують права людини. Дотримання режиму секретності під час проведення оперативно-розшукових заходів.

Тема 5. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.

Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст. Класифікація оперативно-розшукових заходів. Гласні та негласні ОРЗ. ОРЗ, що проводяться з дозволу начальника оперативно-розшукового підрозділу. ОРЗ, які проводяться не інакше як за рішенням суду.

Опитування та його відмінність від допиту. Оперативна і контрольована закупки, їх види, оформлення результатів та можливість їх використання як доказів. Контрольована поставка. Наведення довідок як ОРЗ, спрямований на одержання інформації про фізичних або юридичних осіб, факти й обставини, що мають значення для вирішення завдань ОРД. Проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, а також оперативне обстеження інших приміщень, споруджень, ділянок місцевості та транспортних засобів. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи

чи злочинної організації (оперативне про-никнення). Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Накладення арешту на кореспонденцію, її огляд та виїмка. Аудіо, відеоконтроль особи. Аудіо, відеоконтроль місця. Спостереження за особою, річчю або місцем. Збір зразків, необхідних для порівняльного дослідження. Дослідження предметів та документів. Ототожнення особистості. Оперативний експеримент, його відмінність від провокації злочину.

Тема 6. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ. Строки ведення оперативно-розшукових справ. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Підстави закриття оперативно-розшукових справ. Порядок закриття оперативно-розшукової справи. Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи. Внутрішній контроль та прокурорський нагляд за додержанням вимог законодавства під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 7. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності

Визначення результатів ОРД, їх характеристика і види. Основні напрями використання результатів ОРД: як приводи та підстави для початку досудового розслідування; для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кри- мінальному провадженні; для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України; для розшуку злочинців та осіб, які безвісти зникли; для забезпечення безпеки працівників суду, правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів, а також спів- робітників розвідувальних органів України та їх близьких родичів, осіб, які конфіденційно співробітничать або співробітничали з розвідувальними органами України та членів їх сімей; для взаємного інформування підрозділів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів; для інформування державних органів.

Умови, порядок і способи використання результатів ОРД у кримінальному провадженні. Оформлення результатів ОРД. Прийняття рішення про їх реалізацію. Легалізація оперативно-розшукової інформації та її розсекречування. Порядок передачі матеріалів ОРД органам досудового розслідування. Особливості перевірки і оцінки результатів ОРД слідчим. Способи їх використання для вирішення завдань кримінального провадження.

1.2 Розподіл обсягу годин з дисципліни за темами, формами вивчення та контролю

Загальний обсяг годин навчальної дисципліни для денної/заочної форми навчання – 90/90 годин, з них 16/4 годин – лекції, 14/4 годин – семінарські заняття, 60/82 годин – самостійна робота.

1.3 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності						
1	Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.	12/11	2/0	2/0	-	8/11
2	Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх права та обов'язки.	12/15	2/2	2/2	-	8/11
3	Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.	12/12	2/0	2/0	---	8/12
Разом за змістовим модулем 1		36/38	6/2	6/2	-	24/34
Змістовий модуль 2. Правові засади проведення оперативно-розшукової діяльності						
4	Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.	13/14	2/0	2/2		9/12
5	Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.	15/14	4/2	2/0		9/12
6	Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ. Строки ведення оперативно-розшукових справ. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.	13/12	2/0	2/0		9/12
7	Використання результатів оперативно-розшукової діяльності.	13/12	2/0	2/0		9/12
Разом за змістовим модулем 2		54/52	10/2	8/2	-	36/48

Усього годин за дисципліну	90/90	16/4	14/4	-	60/82
----------------------------	-------	------	------	---	-------

1.4 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з дисципліни „Правові засади оперативно-розшукової діяльності”

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування зі здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять та консультацій, опитувань здобувачів вищої освіти під час захисту індивідуальних робіт, тестування, опитування здобувачів вищої освіти з питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Після завершення вивчення змістових модулів наприкінці семестру проводиться контрольна робота. Варіанти завдань до контрольної роботи знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

Бали, які набрані здобувачами вищої освіти під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль може проводитись у вигляді письмової відповіді.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості.

1.5 Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за видами робіт

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності	0 30 ...
1 Підготовленість до практичних (семінарських) занять	0 10 ...
2 Вирішення практичних завдань	0 10 ...
3 Вирішення тестових завдань	0 10 ...
Змістовий модуль 2. Правові засади проведення оперативно-розшукової діяльності	0 30 ...
1 Підготовленість до практичних (семінарських) занять	0 10 ...
2 Вирішення практичних завдань	0 10 ...
3 Вирішення тестових завдань	0 10 ...

Підсумковий контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та вид контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності	0... 20
Теоретичне питання	0... 20
Змістовий модуль 2. Правові засади проведення оперативно-розшукової діяльності	0... 20
Теоретичне питання	0... 20
Зважена семестрова оцінка	0... 40

Примітка: кількість та види робіт, що підлягають оцінюванню, залежить від обсягу лекційних та семінарських годин у семестрі і визначаються викладачем.

Пояснення видів робіт та вимоги до їх оцінювання

1. Робота на семінарському занятті

Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших здобувачів вищої освіти, запитання здобувачів вищої освіти до інших здобувачів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття.

Максимальна кількість балів може бути виставлена здобувачам вищої освіти, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Письмове опитування на семінарі проводиться на початку кожного заняття (5-10) хвилин. Викликаються 4-6 здобувачів вищої освіти, які повинні дати відповіді на запитання, запропоновані викладачем на його розсуд. Це можуть бути питання як теми даного семінарського заняття, так і з попередніх тем.

Метою проведення письмового опитування є перевірка здобувачів вищої освіти до семінарського заняття та вміння змістовно та коротко викласти окремі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями: повнота, правильність та стислість відповіді, логіка і аргументованість викладу думок.

Вирішення тестових завдань проводиться на початку кожного семінарського заняття (5-10) хвилин. Викладачем також викликаються 4-6 здобувачів вищої освіти, які повинні дати відповіді на тестові запитання запропоновані викладачем.

Обговорення есе, реферування наукової літератури чи пошуку додаткової літератури) проводиться в ході семінарського заняття.

2. Письмова робота за результатами модульного контролю

Відповідно до програми навчальної дисципліни викладач проводить письмові роботи за результатами вивчення змістового модуля. Кожна письмова робота може включати теоретичні питання, тестові та практичне завдання. Питання письмової роботи охоплюють всі теми відповідного змістового модуля. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами однієї письмової роботи становить 10 балів.

3. Написання есе (реферату)

Есе (реферат). Викладачем визначаються проблемні теми для есе, пропонується дослідити їх та викласти власне бачення на проблему.

Критерієм оцінки есе є такі його параметри: виразно сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел та поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність та аргументованість викладу змісту есе; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту есе із сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку і посилань на джерела.

Вимоги до оформлення реферату:

Текст реферату оформлюється в редакторах Microsoft Word на сторінках формату А4.

Поля: ліве - 2,5 см, праве - 1 см, верхнє і нижнє - 2 см. Шрифт - Times New Roman, 12 або 14 пунктів.

Відступ абзацу (перший рядок від лівого краю) - 1,3 см.

Міжрядковий інтервал - одинарний.

Вирівнювання тексту - по ширині.

Всі сторінки реферату (крім титульного аркуша) повинні бути пронумеровані.

Реферат повинен містити наступні елементи:

Титульна сторінка.

Зміст (із зазначенням розділів реферату та номерів сторінок), або план (розділи реферату без зазначення номерів сторінок).

Вступ (короткий огляд проблеми, що розглядається в рефераті) - 1 стор.

Основна частина (розділи реферату та їх текст) 10-12 стор.

Висновки - 1 стор.

Список літературних джерел.

Пошук наукової літератури за певною темою

Викладачем пропонуються теми за курсом або його частиною, на які здобувачі вищої освіти мають в бібліотеці та в мережі Internet підібрати відповідну літературу. Така робота може виконуватись як усіма здобувачами вищої освіти, так і окремими здобувачами як індивідуальна робота.

4. Наукова робота (написання наукових статей, тез доповідей)

Наукові статті та тези доповідей для науково-практичних конференцій (семінарів) готуються здобувачами вищої освіти відповідно до інформаційних листів організаторів заходів.

5. Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти організовується і проводиться відповідно до вимог методичних вказівок до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

Підсумкова контрольна робота проводиться одна в семестр за результатами вивчення всіх змістових модулів.

Вона включає у себе теоретичні питання та тестові завдання. В завдання контрольної роботи можуть включатися питання з тем, вивчення яких не виносились на семінарські заняття, а також питання, які передбачені планом для самостійного вивчення.

Про проведення підсумкової роботи здобувачі вищої освіти попереджаються не менш як за тиждень. З переліком тем, питання з яких

буде винесено на контрольну роботу, здобувачі вищої освіти теж ознайомлюються завчасно.

Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів здобувачам вищої освіти надається можливість ознайомитись з власними роботами та завданнями для них, і при необхідності оспорити результати контрольної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчання у закладі вищої освіти, з якими органічно поєднуються лекції. Така форма заняття відіграє важливу роль у вивченні дисципліни “Правові засади оперативно-розшукової діяльності”, оскільки:

- стимулює регулярне вивчення здобувачами вищої освіти першоджерел та іншої літератури, а також матеріалів лекційного курсу;
- закріплює знання, отримані здобувачами вищої освіти на лекції та під час самостійної роботи;
- дозволяє здобувачам вищої освіти перевірити правильність раніше отриманих знань, вичленувати в них найбільш важливе, істотне;
- формує навички самостійного мислення, усного виступу з теоретичних питань, привчаючи здобувачів вищої освіти вільно оперувати термінологією, основними поняттями і категоріями;
- дає можливість поєднати теоретичні знання із практичними навичками;
- надає можливість викладачу систематично контролювати рівень самостійної роботи здобувачів вищої освіти над першоджерелами, іншим навчальним матеріалом, ступінь їх уважності на лекціях.

Робота на семінарському занятті включає:

- усні опитування здобувачів вищої освіти, обговорення питань передбачених планом семінарських занять;
- коротке письмове опитування здобувачів вищої освіти з основних питань теми та вирішення тестових завдань;
- обговорення доповідей з питань, що пропонуються для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти.

Самостійна робота є основним способом оволодіння здобувачами вищої освіти матеріалу у вільний від обов’язкових занять час, але її зміст визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни “Правові засади оперативно-розшукової діяльності” включає:

- поглиблене вивчення питань з кожної теми, враховуючи і ті, що виносяться на обговорення на семінарському занятті;
- пошук та аналіз додаткової рекомендованої літератури для виконання індивідуальних завдань;
- есе (реферат);
- реферування наукової літератури.

Окремим елементом самостійної підготовки є вирішення конкретних ситуацій, які є типовими для кримінального провадження. Здобувачам вищої освіти особливо слід звернути увагу на, по-перше, необхідність обґрунтування рішення, яке приймається під час встановлення правильної відповіді, по-друге, обов’язкове здійснення посилань на положення

нормативно-правових актів, що регламентують порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

2.1 Тема 1. Оперативно-розшукова діяльність, як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах.

1. Поняття та ознаки оперативно - розшукової діяльності.
2. Основні історичні етапи становлення оперативно-розшукової діяльності.
3. Об'єкт та предмет оперативно-розшукової діяльності як науки.
4. Методи теорії оперативно-розшукової діяльності.
5. Завдання оперативно - розшукової діяльності, їх різновиди.
6. Завдання оперативно-розшукової діяльності як складова частина завдань правоохоронних органів.
7. Міждисциплінарні зв'язки теорії оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Генезис оперативно-розшукової діяльності в Україні.
2. Сутність оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.
3. Нормативно-правові джерела регулювання оперативно-розшукової діяльності, їх загальна характеристика та класифікація.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» до завдань оперативно-розшукової діяльності належить:

1. розкриття злочинів
2. проведення слідчих, процесуальних дій
3. пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена у Кримінальному кодексі України
4. лише фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп

Тест 2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» до принципів оперативно-розшукової діяльності належить:

1. диспозитивність
2. змагальність
3. публічність
4. верховенство права

Тест 3. До підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, не належать:

1. розвідувальний орган спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону (власної безпеки)

2. військова контррозвідка Служби безпеки України
3. підрозділи внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України
4. органи державної лісової охорони

Тест 4. Проведення оперативно-розшукової діяльності підрозділами інших міністерств, відомств, окрім тих, що визначені у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

1. дозволяється у виняткових випадках за рішенням слідчого судді
2. дозволяється у випадках, визначених законом
3. дозволяється виключно за рішенням керівників цих міністерств, відомств
4. забороняється

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукові заходи можуть здійснюватися:

1. суб'єктами оперативно-розшукової діяльності, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих підзаконних нормативно-правових актах
2. виключно підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»
3. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих законах
4. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та іншими підрозділами за рішенням слідчого судді

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для проведення оперативно-розшукової діяльності:

1. наявність достатньої інформації, що потребує перевірки про злочини, що готуються
2. наявність достатньої інформації, що потребує перевірки про вчинений злочин
3. наявність узагальнених матеріалів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом
4. потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави

Тест 7. До початку досудового розслідування можуть бути проведені оперативно-розшукові заходи з метою:

1. перевірки інформації про осіб, що готують вчинення злочину
2. перевірки інформації про осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та слідчого судді
3. перевірки інформації про вчинення адміністративного

правопорушення

4. перевірки інформації про вчинений злочин

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності можуть міститися:

1. у вказівках прокурора
2. у висновках експерта
3. у наказах і розпорядженнях керівників міністерств і відомств
4. у постановках Кабінету Міністрів України

Рекомендована література

1. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.

2. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

3. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

5. Зеленецький В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецький, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманітарно-образоват. ініціатив, 2003. – 256 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

8. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.

9. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 березня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

10. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

11. Про Службу зовнішньої розвідки України : закон України від 01 грудня 2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
13. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.2 Тема 2. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх повноваження.

1. Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
2. Оперативні підрозділи національної поліції, СБУ та Служби зовнішньої розвідки України.
3. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України та управління державної охорони.
4. Оперативні підрозділи органів доходів і зборів та органів, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України.
5. Розвідувальні органи Міністерства оборони України.
6. Оперативні підрозділи Національного антикорупційного бюро України та Державного антикорупційного бюро України.
7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та з іншими підрозділами правоохоронних органів.

Теми есе (рефератів)

1. Правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
2. Правова основа взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими.
3. Спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю як специфічний суб'єкт оперативно-розшукової діяльності.
4. Характеристика оперативно-розшукової діяльності Служби безпеки України як правоохоронного органу спеціального призначення.

Тестові завдання

Тест 1. За відсутності підстав, визначених у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів:

1. дозволяється прокурору у виняткових випадках, передбачених законом
2. дозволяється керівнику оперативного підрозділу у випадках, передбачених законом
3. забороняється
4. дозволяється слідчому судді за клопотанням керівника оперативного підрозділу

Тест 2. Виконання письмових доручень слідчого та вказівок прокурора:

1. не відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, оскільки їх виконання не передбачено у Кримінальному процесуальному кодексі України
2. відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність відповідно до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»
3. не відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, оскільки їх виконання не передбачено у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»
4. відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, виключно у разі, якщо їх виконання передбачено у наказах і розпорядженнях відповідних керівників міністерств і відомств

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування направляються:

1. зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про виявлений злочин
2. виключно матеріали оперативно-розшукової справи нетаємного характеру, у яких містяться відомості про виявлений злочин
3. виключно постанова відповідного керівника оперативного підрозділу з викладенням обставин виявленого злочину
4. матеріали оперативно-розшукової справи не направляються до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування

Тест 4. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення ознак злочину під час оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження, підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність:

1. направляє зібрані матеріали, що містять фактичні дані про виявлений злочин, до органу досудового розслідування, повідомивши про це керівнику відповідного відомства

2. повідомляє відповідний орган досудового розслідування та прокурора про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до відповідного органу досудового розслідування

3. продовжує проведення оперативно-розшукових заходів з метою перевірки інформації про виявлений злочин, після чого направляє зібрані матеріали до керівника відомства для вирішення питання про їх передачу до органу досудового розслідування

4. повідомляє відповідний орган досудового розслідування про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до слідчого судді з клопотанням про дозвіл щодо початку досудового розслідування

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не можуть проводити слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, оперативні підрозділи:

1. органів доходів і зборів
2. державної пенітенціарної служби
3. управління державної охорони
4. державної прикордонної служби

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, реалізуються:

1. у проведенні негласних слідчих (розшукових) дій, передбачених у Кримінальному процесуальному кодексі України
2. у здійсненні оперативно-розшукових заходів, перелік яких визначено у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»
3. лише у діях, передбачених положеннями нормативно-правових актів міністерств та відомств, у структурі яких знаходяться оперативні підрозділи
4. лише у діях, передбачених постановами Кабінету Міністрів України та іншими підзаконними нормативно-правовими актами, що регулюють проведення оперативно-розшукової діяльності

Тест 7. Відповідно до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» проведення таких оперативних заходів, як контрольована поставка, контрольована та оперативна закупка, здійснюється:

1. виключно у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, Служби безпеки України, погодженими з Генеральною

прокуратурою України та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України

2. виключно у порядку, передбаченому положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України

3. згідно з положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, Служби безпеки України, погодженими з Генеральною прокуратурою України та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України

4. згідно з положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» питання щодо проведення оперативно-розшукових заходів регулюються:

1. виключно положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України

2. згідно з положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. виключно інструкціями керівника оперативного підрозділу

4. виключно вказівками прокурора

Рекомендована література

1. Албул С.В. Концепція розвитку кримінальної розвідки органів внутрішніх справ України: науковий проект / С.В. Албул, О.Є. Користін. – Одеса: ОДУВС, 2015. – 20 с.

2. Албул С.В. Кримінальна розвідка як функція оперативно-розшукової діяльності: Європейський досвід та Українські перспективи (Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects) // European Reforms Bulletin: international scientific peer-reviewed journal: Grand Duchy of Luxembourg. – 2015. – № 2. – Р. 2-6.

3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

4. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

5. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

6. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С.

Зеленецький, І. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманітарно-образоват. ініціатив, 2003. – 256 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

8. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.

10. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 березня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

11. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

12. Про Службу зовнішньої розвідки України : закон України від 01 грудня 2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

13. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

14. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

15. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

16. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

17. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.3 Тема 3. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.

1. Принципи верховенства права та законності в ОРД.
2. Метод правового регулювання ОРД. Проблема правовідносин в ОРД.
3. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль.

4. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС.

5. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням.

6. Принцип публічності.

7. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання.

8. Принцип конспірації.

9. Принцип оперативності.

Теми есе (рефератів)

1. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

2. Дотримання вимог нормативно-правових актів з питань охорони державної таємниці як спеціальний принцип в діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів України.

Тестові завдання

Тест 1. Згідно із законом «Про оперативно-розшукову діяльність» прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді, здійснюється наступним чином:

1. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення слідчого суддю

2. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення слідчого

3. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення прокурора

4. керівником оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення вищестоящего керівника

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» аудіо-, відеоконтроль особи та спостереження за особою:

1. проводяться на підставі постанови керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженої з прокурором

2. проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника оперативного підрозділу, погодженим із керівником відповідного відомства Міністерства внутрішніх справ України

3. проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженим із прокурором

4. проводяться виключно як негласні слідчі (розшукові) дії з підстав і в порядку, передбаченому у Кримінальному процесуальному кодексі

України

Тест 3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи:

1. проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором
2. проводиться на підставі рішення слідчого за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника
3. проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника без погодження з прокурором
4. проводиться на підставі постанови керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженої з прокурором

Тест 4. Згідно із законом «Про оперативно-розшукову діяльність» про заведення оперативно-розшукової справи:

1. складається рапорт, на який начальником відповідного підрозділу накладається резолюція щодо можливості проведення оперативно-розшукових заходів
2. виноситься постанова, яка затверджується слідчим суддею
3. виноситься постанова, яка затверджується начальником або уповноваженим заступником начальника відповідного органу
4. складається довідка, яка доповідається начальнику або уповноваженому заступнику начальника відповідного органу

Тест 5. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» контроль за оперативно-розшуковою діяльністю не здійснюється:

1. центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань
2. розвідувальним органом Міністерства оборони України
3. Національним антикорупційним бюро України
4. центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» без заведення оперативно-розшукової справи проведення оперативно-розшукових заходів:

1. дозволяється у випадках перевірки інформації про готування до вчинення або вчинення злочинів невеликої або середньої тяжкості
2. забороняється у будь-якому випадку
3. забороняється, крім випадку перевірки осіб у зв'язку з допуском їх до державної таємниці, а також до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках
4. забороняється, крім випадку перевірки осіб у зв'язку з допуском їх

до роботи з психотропними, хімічними та іншими речовинами, що завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» на особу, яка переховується від органів досудового розслідування, суду або ухиляється від відбування кримінального покарання:

1. ведеться тільки одна оперативно-розшукова справа
2. ведеться кілька оперативно-розшукових справ залежно від кількості злочинів, у вчиненні яких підозрюється особа
3. ведуться окремі оперативно-розшукові справи на кожній стадії кримінального провадження
4. оперативно-розшукова справа не заводиться, оскільки щодо неї вже розпочате кримінальне провадження

Тест 8. Протягом якого часу прокурор письмово повідомляється про заведення оперативно-розшукової справи?

1. протягом доби
2. протягом трьох діб
3. протягом десяти діб
4. у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» не передбачено обов'язкове повідомлення прокурора про заведення оперативно-розшукової справи

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.

13. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

14. Arcaro, G. (2009). *Criminal Investigations: Forming Reasonable Grounds* (Fifth ed.). Toronto, Ontario: Emond Montgomery Publications Limited.

15. Geoffrey, J. & Ivar Fahsing (2007). In search of police investigative thinking styles: an exploratory study of detectives in Norway and Singapore. *International Journal of Learning and Change* 2(1), 20-33.

2.4 Тема 4. Підстави та порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

1. Підстави та порядок заведення оперативно-розшукової справи. Їх загальна характеристика.

2. Достатня інформація про протиправні дії кримінального характеру – як підстава для проведення оперативно-розшукової діяльності.

3. Запити повноважних державних органів, установ, організацій про перевірку осіб.

4. Потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави.

5. Характеристика джерел інформації, що містять підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.

6. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Характеристика суб'єктів відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

2. Особливості судового контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» під час здійснення оперативно-розшукової діяльності обмеження прав і свобод людини та юридичних осіб:

1. може застосовуватись за рішенням керівника оперативного підрозділу лише з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину

2. не може застосовуватись у будь-якому випадку

3. може застосовуватись лише за рішенням слідчого судді з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину

4. може застосовуватись лише за рішенням слідчого з метою виявлення, попередження чи припинення злочину

Тест 2. Згідно з вимогами Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукові заходи, пов'язані з тимчасовим обмеженням прав людини, не можуть проводитись з метою:

1. розшуку осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання

2. розшуку осіб, які безвісти зникли

3. запобігання злочинам середньої тяжкості, їх виявлення та припинення

4. захисту життя, здоров'я, житла і майна осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» спостереження за особою, реччю або місцем, аудіо-, відеоконтроль місця не може проводитися:

1. з метою забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів

2. з метою забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб

3. з метою отримання розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави

4. з метою отримання відомостей, які вказують на вчинення діяння, передбаченого Кодексом України про адміністративні правопорушення

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» ведення оперативно-розшукових справ щодо нестановлених осіб, які готують вчинення злочину, здійснюється:

1. лише до їх встановлення
2. до їх встановлення, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності
3. лише до їх розшуку
4. лише на строк, визначений ухвалою слідчого судді

Тест 5. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, ведення оперативно-розшукових справ здійснюється:

1. до їх розшуку, але не більше двох місяців
2. до їх розшуку, але не більше трьох місяців
3. до їх розшуку, але не більше чотирьох місяців
4. до їх розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку

Тест 6. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» діяльність» щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення злочину, ведення оперативно-розшукової справи (без можливого продовження) здійснюється до встановлення та фіксації фактичних даних про протиправні діяння, відповідальність за які передбачена у Кримінальному кодексі України, але не більше:

1. трьох місяців
2. двох місяців
3. шести місяців
4. чотирьох місяців

Тест 7. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» строк ведення оперативно-розшукової справи може бути продовжений:

1. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину
2. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці злочину невеликої чи середньої тяжкості
3. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці кримінального проступку
4. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці адміністративного правопорушення

Тест 8. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову

діяльність» не наділений повноваженнями щодо продовження строку ведення оперативно-розшукової справи:

1. Голова Національної поліції України
2. Голова Служби безпеки України
3. Директор Національного антикорупційного бюро України
4. Голова Державної служби фінансового моніторингу України

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с
3. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
10. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
12. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
13. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.
14. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.
17. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.
18. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.5 Тема 5. Поняття та класифікація оперативно-розшукових заходів, їх загальна характеристика.

1. Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст.
2. Класифікація оперативно-розшукових заходів.
3. Опитування та його види.
4. Оперативна і контрольована закупки, їх види, оформлення результатів та можливість їх використання в якості доказів.
5. Контрольована поставка. Звичайна та підмінна контрольовані поставки.
6. Проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, а також оперативне обстеження інших приміщень, споруджень, ділянок місцевості та транспортних засобів.
7. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (оперативне проникнення).
8. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж.
9. Збір зразків, необхідних для порівняльного дослідження.

10. Характеристика та підстави проведення оперативного експерименту під час здійснення ОРД.

11. Сприяння громадян оперативним підрозділам.

Теми есе (рефератів)

1. Характеристика опитування як оперативно-розшукового заходу та його відмінність від допиту.

2. Наведення довідок як оперативно-розшуковий захід, спрямований на одержання інформації про фізичних або юридичних осіб, факти й обставини, що мають значення для вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності.

3. Оперативний експеримент та його відмінність від провокації злочину.

Тестові завдання

Тест 1. Строк ведення оперативно-розшукової справи може бути продовжений Директором Національного антикорупційного бюро України за наявності підстав, визначених у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», до:

1. 18 місяців
2. 24 місяців
3. 36 місяців
4. 48 місяців

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи починається:

1. після направлення прокурору повідомлення про заведення оперативно-розшукової справи
2. з дня затвердження начальником відповідного органу або його заступником постанови про заведення оперативно-розшукової справи
3. з дня початку оперативно-розшукових заходів у справі
4. з дня погодження прокурором постанови про заведення оперативно-розшукової справи

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи закінчується:

1. в день завершення оперативно-розшукових заходів
2. в день повідомлення слідчого про закриття оперативно-розшукової справи
3. в день затвердження постанови про закриття оперативно-розшукової справи

4. в день повідомлення прокурора про закриття оперативно-розшукової справи

Тест 4. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи може припинятися:

1. лише якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України

2. лише у разі відсутності можливості проводити оперативно-розшукову діяльність щодо особи, стосовно якої заведено оперативно-розшукову справу

3. лише у разі оголошення у міжнародний розшук особи, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу

4. якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України і можливість проводити щодо неї оперативно-розшукову діяльність відсутня

Тест 5. Про припинення та поновлення строку ведення оперативно-розшукової справи відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

1. вноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим суддею

2. складається рапорт, який погоджується з начальником відповідного органу або його заступником

3. вноситься мотивована постанова, яка затверджується начальником відповідного органу або його заступником

4. вноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим

Тест 6. Відповідно до ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. набрання законної сили вироком або ухвалою суду

2. невстановлення у передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» строки даних, що вказують на ознаки злочину в діях особи

3. використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як приводів та підстав для початку досудового розслідування

4. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. закриття кримінального провадження слідчим, прокурором або судом

2. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

3. смерть особи, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу

4. зупинення досудового розслідування

Тест 8. Згідно з п. 8 ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення прокурором незаконно заведеної оперативно-розшукової справи остання повинна бути:

1. закрита у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів
2. направлена керівнику оперативного підрозділу вищого рівня для притягнення до відповідальності винних посадових осіб
3. зупинена
4. зупинена у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

Рекомендована література

1. Албул С.В. Теоретично-прикладні засади протидії підрозділами карного розшуку злочинам проти власності у районі проведення антитерористичної операції : монографія / С.В. Албул, О.Ю. Анциферов, М.В. Стацак та ін.; за заг. наук. ред. С.М. Гуса-рова. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2015. – 292 с.
2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.
3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В. Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.
5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.
6. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
10. Основы оперативно-разыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской;

МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

11. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

18. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

19. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

20. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.6 Тема 6. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукових справ. Строки ведення оперативно-розшукових справ. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

1. Підстави закриття оперативно-розшукових справ.
2. Порядок закриття оперативно-розшукової справи.
3. Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження.
4. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

5. Внутрішній контроль та прокурорський нагляд за додержанням вимог законодавства під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Організаційно-правові проблеми вдосконалення прокурорського нагляду за дотриманням прав і свобод громадян при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

2. Закриття оперативно-розшукових справ: проблемні питання.

3. Правові наслідки порушення обов'язку щодо недопущення порушень вимог режиму таємності при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи:

1. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим суддею

2. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим складається вмотивована постанова, яка затверджується посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення відповідної оперативно-розшукової справи

3. складається вмотивована постанова, яка затверджується прокурором, а також посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення оперативно-розшукової справи

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи відповідний прокурор письмово повідомляється:

1. у п'ятиденний строк

2. у триденний строк

3. у семиденний строк

4. протягом десяти діб

Тест 3. Прокурор з моменту одержання повідомлення про закриття оперативно-розшукової справи перевіряє додержання законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності у цій справі:

1. протягом двадцяти діб

2. протягом п'ятнадцяти діб

3. протягом місяця

4. протягом десяти діб

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» після закриття оперативно-розшукової справи її знищення:

1. проводиться протягом одного місяця
2. проводиться протягом трьох місяців
3. проводиться після завершення прокурором перевірки додержання законів під час оперативно-розшукової діяльності у цій справі
4. проводиться після погодження з керівником оперативного підрозділу вищого рівня

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» матеріали оперативно-розшукової діяльності не використовуються:

1. як підстави для початку досудового розслідування
2. для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні
3. для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підбивних посягань проти України
4. для опублікування у засобах масової інформації

Тест 6. Відповідно до ч. 4 ст. 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» забороняється залучати до виконання оперативно-розшукових завдань (якщо таке співробітництво буде пов'язано з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру):

1. юристів
2. журналістів
3. державних службовців
4. викладачів навчальних закладів

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурори відповідної місцевої прокуратури:

1. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами правоохоронних органів
2. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності лише в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами органів внутрішніх справ
3. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності лише в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами у зв'язку з перевіркою інформації про вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів
4. не наділені повноваженнями здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності у будь-яких оперативно-розшукових справах

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції має право:

1. за згодою керівника оперативного підрозділу входити в усі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність
2. безперешкодно входити лише в окремі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність
3. безперешкодно входити в усі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність
4. прокурор не наділений таким правом

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Забезпечення прав і свобод громадян під час здійснення оперативно-технічних заходів: науково-практичний посібник / С.В. Албул, М.В. Корнієнко, Р.В. Мукоїда. – Одеса: ОДУВС, 2014. – 104 с.
5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
10. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
12. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

13. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.

14. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

15. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

16. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

17. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.7 Тема 7. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності

1. Результати оперативно-розшукової діяльності: поняття, характеристика та види.

2. Результати оперативно-розшукової діяльності як підстави для початку досудового розслідування.

3. Використання оперативної інформації для попередження, припинення і розслідування кримінальних правопорушень.

4. Результати оперативно-розшукової діяльності як підстава для забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів та учасників кримінального судочинства.

5. Використання отриманої під час ведення ОРС оперативної інформації для взаємного інформування оперативних підрозділів та державних органів.

Теми есе (рефератів)

1. Умови та порядок використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

2. Особливості легалізації отриманої в результаті проведення оперативно-розшукової діяльності інформації та порядок її розсекречування.

3. Особливості перевірки та оцінки стороною обвинувачення інформації, отриманої при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

4. Способи використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

Тестові завдання

Тест 1. Згідно з Законом України «Про оперативно-розшукову

діяльність» до предмета прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності не належать:

1. відомості про результати проведених оперативно-розшукових заходів
2. відомості про результати застосування спеціальних оперативно-технічних засобів
3. відомості про результати роботи оперативних підрозділів
4. відомості про осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальним органом України

Тест 2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор при здійсненні перевірки додержання вимог законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності не може вимагати:

1. оперативно-розшукові справи
2. розпорядження, інструкції, накази щодо оперативно-розшукової діяльності
3. реєстраційні, облікові, звітні, статистичні документи щодо здійснення оперативно-розшукових заходів
4. відомості про форми, методи і засоби розвідувальної діяльності

Тест 3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання інформації про стан оперативно-розшукової діяльності
2. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою усунення порушень закону
3. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання відомостей про результати застосування спеціальних оперативно-технічних засобів
4. прокурор не наділений згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» правом надавати доручення керівникам оперативних підрозділів

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках, за погодженням з прокурором вищого рівня, з оперативно-розшуковими матеріалами
2. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках з оперативно-розшуковими матеріалами
3. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках,

за згодою керівників оперативних підрозділів, з оперативно-розшуковими матеріалами

4. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, виключно у випадку використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як підстав для початку досудового розслідування

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи

2. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, а також зупинення оперативно-розшукової діяльності

3. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності

4. скасовує незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності чи про інші рішення, що суперечать закону

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» питання щодо проведення оперативно-розшукових заходів регулюються:

1. виключно положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України

2. згідно з положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. виключно інструкціями керівника оперативного підрозділу

4. виключно вказівками прокурора

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. набрання законної сили вироком або ухвалою суду;

2. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

3. виявлення прокурором незаконно заведеної справи у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів;

4. зупинення досудового розслідування

Тест 8. Згідно з п. 8 ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення прокурором незаконно заведеної оперативно-розшукової справи остання повинна бути:

1. закрита у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

2. направлена керівнику оперативного підрозділу вищого рівня для притягнення до відповідальності винних посадових осіб

3. зупинена

4. зупинена у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Groshewiy Yu. M. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Groshewiy, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Groshewiy Yu. M. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Groshewiy, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Zelenetskiy V. S. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманит. образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Tagiev S.P. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

17. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.

18. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Історія оперативно-розшукової діяльності.
3. Предмет оперативно-розшукової діяльності.
4. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
5. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
6. Правовідносини в оперативно-розшуковій діяльності.
7. Підрозділи, які її здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
8. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
9. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
10. Гарантії законності під час здійснення ОРД.
11. Загальна характеристика Закону «Про оперативно-розшукову діяльність».
12. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
13. Спеціальні (галузеві) принципи оперативно-розшукової діяльності.
14. Закон України «Про національну поліцію». Завдання та функції оперативних підрозділів національної поліції.
15. Закон України «Про Службу безпеки України». Основні завдання оперативних підрозділів Служби безпеки України.
16. Завдання та функції оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України.
17. Гласні розшукові заходи оперативно-розшукової діяльності.
18. Негласні розшукові заходи оперативно-розшукової діяльності.
19. Розвідувальні заходи та їх мета.
20. Контррозвідувальні заходи та їх мета.
21. Оперативно-розшукові заходи та їх мета.
22. Завдання та функції оперативних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України.
23. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Мета та завдання боротьби з організованою злочинністю.
24. Мета та завдання оперативних підрозділів Управління державної охорони України відповідно до законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про Державну охорону органів державної влади України та посадових осіб».
25. Завдання та функції оперативних підрозділів Державної кримінально-виконавчої служби України відповідно до законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про Державну кримінально-виконавчу службу України».

26. Завдання та функції оперативних підрозділів Національного антикорупційного бюро України.

27. Завдання та функції оперативних підрозділів Державного бюро розслідувань.

28. Оперативні засоби ОРД.

29. Оперативно-технічні засоби ОРД.

30. Суб'єкти ОРД, які здійснюють оперативно-розшукові, розвідувальні та контррозвідувальні заходи.

31. Оперативно-розшукові заходи та їх відмінність від негласних слідчих (розшукових) дій.

32. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.

33. Розвідувальні підрозділи Міністерства оборони України, їх функції та завдання.

34. Оперативні підрозділи органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, мета та завдання їх діяльності.

35. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

36. Законодавче визначення підстав для здійснення оперативно-розшукової діяльності.

37. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх обов'язки та права.

38. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та іншими правоохоронними органами.

39. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

40. Проникнення в злочинну групу як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

41. Отримання інформації з каналів зв'язку як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

42. Встановлення конфіденційного співробітництва з особами як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

43. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

44. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.

45. Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів.

46. Заходи забезпечення безпеки працівників, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

47. Соціальний та правовий захист особи, яка залучається до оперативно-розшукової діяльності.

48. Нагляд за дотриманням законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

49. Строки ведення оперативно-розшукових справ.

50. Підстави, порядок та мета застосування окремих обмежень прав і

свобод людини та юридичних осіб під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

51. Мета, підстави та порядок спостереження за особою, річчю або місцем при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

52. Мета, підстави та порядок аудіо-, відеоконтролю місця при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

53. Підстави та порядок накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

54. Підстави та порядок устанавлення місцезнаходження радіоелектронного засобу при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

55. Підстави та порядок створення та використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

56. Підстави для проведення профілактичної роботи оперативними підрозділами.

57. Характеристика технічних засобів, психотропних, хімічних та інших речовин, які забороняється використовувати під час оперативно-розшукової діяльності для одержання інформації.

58. Порядок обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

59. Порядок та підстави припинення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

60. Повноваження працівників оперативних підрозділів щодо припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.

61. Порядок та підстави закриття оперативно-розшукової справи.

62. Принципи взаємодії оперативних підрозділів у боротьбі зі злочинністю.

63. Підстави та порядок взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими у кримінальному провадженні.

64. Форми контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

65. Категорії професій, яким забороняється залучення до виконання завдань ОРД (у зв'язку зі специфікою їх професійної діяльності).

66. Відповідальність працівника оперативного підрозділу за порушення вимог законодавства під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

67. Соціальний та правовий захист представників громадськості, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.

68. Форми та умови відповідальності за порушення оперативно-розшукової діяльності працівниками оперативних підрозділів.

69. Компетенція контролюючих органів щодо нагляду за додержанням заходів в оперативно-розшуковій діяльності.

70. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма

боротьби зі злочинністю в сучасних умовах.

71. Конституційні засади діяльності прокуратури по нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

72. Форми співробітництва особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

73. Допуск та доступ працівників оперативних підрозділів до державної таємниці у відповідності до положень Закону України «Про державну таємницю».

74. Підстави та порядок використання працівниками оперативних підрозділів матеріальних носіїв секретної інформації у відповідності до положень Закону України «Про державну таємницю».

75. Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

76. Підстави та порядок застосування засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

77. Порядок та підстави застосування окремих обмежень прав і свобод людини та юридичних осіб до постановлення ухвали слідчого судді при здійсненні оперативно-розшукової діяльності.

78. Фіксація результатів оперативно-розшукових заходів.

79. Порядок та підстави прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді або рішення прокурора.

80. Порядок та підстави повідомлення прокурора про прийняте рішення щодо проведення оперативно-розшукових заходів.

81. Постанова про заведення оперативно-розшукової справи: підстави та порядок прийняття рішення, вимоги до оформлення.

82. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.